

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το νομοσχέδιο «Ο περί της Ίδρυσης, των Δραστηριοτήτων και της Εποπτείας των Ιδρυμάτων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2023»

Παρόντες:

Αντρέας Καυκαλιάς, πρόεδρος

Δημήτρης Δημητρίου

Χρίστος Χριστόφιας

Ονούφριος Κουλλά

Φωτεινή Τσιρίδου

Ανδρέας Αποστόλου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 9 Ιανουαρίου, στις 6 Φεβρουαρίου, καθώς και στις 5 και 19 Μαρτίου 2024. Στο πλαίσιο της εξέτασης του νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της ο Έφορος Ιδρυμάτων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Γενικού Λογιστηρίου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, των συνδικαλιστικών οργανώσεων Παγκύπρια Εργατική Ομοσπονδία (ΠΕΟ), Συνομοσπονδία Εργαζομένων Κύπρου (ΣΕΚ), Δημοκρατική Εργατική Ομοσπονδία Κύπρου (ΔΕΟΚ), Παγκύπρια Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων (ΠΑΣΥΔΥ), Ανεξάρτητη Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου (ΑΣΔΥΚ), Παγκύπρια Ομοσπονδία Ανεξαρτήτων Συνδικαλιστικών Οργανώσεων (ΠΟΑΣΟ) και Παγκύπρια Συντεχνία ΙΣΟΤΗΤΑ, καθώς και των εργοδοτικών οργανώσεων Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ), Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο (ΚΕΒΕ) και Γενική Συνομοσπονδία Παγκύπριων Οργανώσεων Βιοτεχνών Επαγγελματιών Καταστηματαρχών (ΓΣ ΠΟΒΕΚ).

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου παρέστησαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Γιώργος Κουκουμάς, Πανίκος Λεωνίδου, Χρίστος Σενέκης,

Σωτήρης Ιωάννου και Μαρίνος Μουσιούπτας.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί της Ίδρυσης, των Δραστηριοτήτων και της Εποπτείας των Ιδρυμάτων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών Νόμου, ώστε να επιτραπεί η μεταφορά των σωρευμένων συνταξιοδοτικών ωφελημάτων των μελών των Ταμείων Προνοίας των υπαλλήλων του ευρύτερου δημόσιου τομέα στο Ειδικό Ταμείο Καταβολής Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων, το οποίο ιδρύθηκε δυνάμει του περί Επαγγελματικού Σχεδίου Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων των Υπαλλήλων της Κρατικής Υπηρεσίας και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) Νόμου για τη χρηματοδότηση του Επαγγελματικού Σχεδίου Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες του υπό εξέταση νομοσχεδίου προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Εφαρμογή των διατάξεων του βασικού νόμου που προβλέπουν τη διαδικασία και τους όρους μεταφοράς των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων από ένα Ταμείο Προνοίας σε άλλο, καθώς και των προνοιών σχετικής οδηγίας που εκδίδει ο Έφορος Ιδρυμάτων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών για τον σκοπό αυτό και στις μεταφορές ωφελημάτων από Ταμείο Προνοίας στο Ειδικό Ταμείο Καταβολής Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων, τηρουμένων των αναλογιών και στην έκταση και υπό τους όρους που ο έφορος θα καθορίσει με απόφασή του.
2. Αναθεώρηση επιμέρους διατάξεων του βασικού νόμου με σκοπό τη βελτίωσή τους από νομοτεχνικής άποψης.

Συμφώνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τα οποία συνοδεύουν το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, επισημαίνονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Στο Επαγγελματικό Σχέδιο Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων δεν εντάσσονται οι υπηρετούντες κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του περί Επαγγελματικού Σχεδίου Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων των Υπαλλήλων της Κρατικής Υπηρεσίας και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) Νόμου μόνιμοι υπάλληλοι στον ευρύτερο δημόσιο τομέα οι οποίοι διορίστηκαν για πρώτη φορά σε θέση κατά ή μετά την 1^η Οκτωβρίου 2011, καθώς και εργοδοτούμενοι αορίστου χρόνου στον ευρύτερο δημόσιο τομέα οι οποίοι κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νόμου αυτού ήταν ήδη ενταγμένοι σε Ταμείο Προνοίας. Ωστόσο, οι υπάλληλοι αυτοί έχουν, βάσει των διατάξεων του εν λόγω νόμου, δικαίωμα να επιλέξουν να ενταχθούν στο σχέδιο, νοουμένου ότι ασκούν το δικαίωμα επιλογής εντός έξι μηνών από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του και, σε περίπτωση κατά την οποία υπάλληλος εντάσσεται στο σχέδιο, η διαχειριστική επιτροπή του Ταμείου Προνοίας μεταφέρει στο Ειδικό Ταμείο Καταβολής Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων το σωρευμένο ποσό ωφελήματος που αντιστοιχεί στις εισφορές που καταβλήθηκαν από τον εργοδότη εις πίστη του υπαλλήλου και στις εισφορές που καταβλήθηκαν από τον ίδιο τον υπάλληλο στο Ταμείο Προνοίας.
2. Το Ειδικό Ταμείο Καταβολής Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων δεν αποτελεί ξεχωριστή νομική οντότητα και ως εκ τούτου εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής του περί της Ίδρυσης, των Δραστηριοτήτων και της Εποπτείας των Ιδρυμάτων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών Νόμου.
3. Οι υφιστάμενες διατάξεις του βασικού νόμου προβλέπουν μόνο για μεταφορές σωρευμένων δικαιωμάτων μελών μεταξύ Ιδρυμάτων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών (ΙΕΣΠ) τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του βασικού νόμου, με την έννοια που τους αποδίδεται από τον εν λόγω νόμο, και ως

εκ τούτου οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες, για να επιτραπεί και να πραγματοποιηθεί η μεταφορά σωρευμένου συνταξιοδοτικού ωφελήματος μέλους Ταμείου Προνοίας στο Ειδικό Ταμείο Καταβολής Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων το οποίο δεν εντάσσεται στην κατηγορία των Ιδρυμάτων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου στην επιτροπή ο Έφορος Ιδρυμάτων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών σημείωσε μεταξύ άλλων ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες, ώστε πρωτίστως να καλυφθεί το νομικό κενό που προέκυψε λόγω της θεσμοθέτησης του νέου Επαγγελματικού Σχεδίου Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων, καθώς ο βασικός νόμος δεν ρυθμίζει τη διαδικασία μεταφοράς των σωρευμένων συνταξιοδοτικών ωφελημάτων των μελών των Ταμείων Προνοίας των υπαλλήλων του ευρύτερου δημόσιου τομέα στο Ειδικό Ταμείο Καταβολής Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων, κατά ανάλογο τρόπο που ο βασικός νόμος ρυθμίζει τη διαδικασία μεταφοράς των σωρευμένων συνταξιοδοτικών ωφελημάτων μελών από ένα Ταμείο Προνοίας σε άλλο. Περαιτέρω, ο ίδιος ανέφερε ότι με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις διορθώνονται κενά και αδυναμίες που εντοπίστηκαν κατά την εφαρμογή της υφιστάμενης νομοθεσίας.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών συμφώνησε με τους σκοπούς και επιδιώξεις των προτεινόμενων ρυθμίσεων, καθώς αυτές διευκολύνουν την εφαρμογή του περί Επαγγελματικού Σχεδίου Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων των Υπαλλήλων της Κρατικής Υπηρεσίας και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) Νόμου σε σχέση με το νέο Επαγγελματικό Σχέδιο Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων και ειδικότερα τη λειτουργία του Ειδικού Ταμείου Καταβολής Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων.

Ο εκπρόσωπος του Γενικού Λογιστηρίου, αφού διευκρίνισε ότι, σύμφωνα με τις

διατάξεις του περί Επαγγελματικού Σχεδίου Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων των Υπαλλήλων της Κρατικής Υπηρεσίας και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) Νόμου, ο Γενικός Λογιστής έχει ορισθεί ως ελέγχων λειτουργός του Ειδικού Ταμείου Καταβολής Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων, συμφώνησε με τους σκοπούς και επιδιώξεις των προτεινόμενων ρυθμίσεων. Ωστόσο, ο ίδιος επισήμανε ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις του ίδιου νόμου, το Ειδικό Ταμείο Καταβολής Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων δεν δύναται να χρησιμοποιείται για δανεισμό, αλλά ούτε ως εξασφάλιση για δανεισμό της Δημοκρατίας ή των μελών του Επαγγελματικού Σχεδίου Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων και συνεπώς τυχόν αποδοχή δανείων των μελών τα οποία εκκρεμούν στα Ταμεία Προνοίας θα συνιστά παράβαση των εν λόγω διατάξεων. Ως εκ τούτου, όπως ο ίδιος δήλωσε, θα καθίστανται μέλη στο Ειδικό Ταμείο Καταβολής Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων τα άτομα των οποίων το σωρευμένο ποσό του ωφελήματος θα μεταφερθεί από το Ταμείο Προνοίας στο Ειδικό Ταμείο Καταβολής Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων, ενώ, στις περιπτώσεις που έχει παραχωρηθεί δάνειο ή προκαταβολή στο μέλος από το Ταμείο Προνοίας, πρέπει να γίνουν οι ανάλογες διευθετήσεις μεταξύ μέλους, οργανισμού και Ταμείου Προνοίας, ώστε να μεταφερθεί ολόκληρο το σωρευμένο ποσό στο Ειδικό Ταμείο Καταβολής Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων. Συναφώς, ο ίδιος υποστήριξε ότι οι εν λόγω διευθετήσεις μπορούν να γίνουν είτε με συμφωνία μεταξύ μέλους, οργανισμού και Ταμείου Προνοίας είτε με την άμεση αποκατάσταση του σωρευμένου ποσού και ένταξη του μέλους στο Επαγγελματικό Σχέδιο Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων είτε με μελλοντική ένταξη στο σχέδιο, αφού αποπληρωθεί το δάνειο στο Ταμείο Προνοίας. Συνεπώς, ο ίδιος υποστήριξε ότι ο Έφορος Ιδρυμάτων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών πρέπει να λάβει υπόψη τις πιο πάνω παραμέτρους, προτού εκδώσει σχετική οδηγία προς υλοποίηση των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ, ΔΕΟΚ και ΠΑΣΥΔΥ συμφώνησαν με την ανάγκη ρύθμισης της μεταφοράς των σωρευμένων συνταξιοδοτικών ωφελημάτων των μελών των Ταμείων Προνοίας των υπαλλήλων του ευρύτερου δημόσιου τομέα στο Ειδικό Ταμείο Καταβολής Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων, ωστόσο οι ίδιοι δήλωσαν ότι πρέπει, σε περίπτωση μέλους Ταμείου Προνοίας για το οποίο εκκρεμεί εξόφληση ποσού δανείου που του έχει παραχωρηθεί από το εν λόγω ταμείο, να επιτραπεί ο συμψηφισμός του εν λόγω ποσού με τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα που έχει να λαμβάνει από το Ταμείο Προνοίας, κατά ανάλογο τρόπο που επιτρέπεται τέτοιος συμψηφισμός στις περιπτώσεις μεταφοράς των σωρευμένων συνταξιοδοτικών ωφελημάτων μελών από ένα Ταμείο Προνοίας σε άλλο. Συναφώς, οι ίδιοι υποστήριξαν ότι ο συνολικός αριθμός των υπό αναφορά περιπτώσεων και το συνολικό ύψος των υπό αναφορά ποσών των δανείων εκτιμάται ότι δεν είναι απαγορευτικά, προκειμένου να εισαχθεί ειδική διάταξη η οποία να καθιστά δυνατό τον εν λόγω συμψηφισμό στις πρόνοιες είτε του νομοσχεδίου είτε του περί Επαγγελματικού Σχεδίου Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων των Υπαλλήλων της Κρατικής Υπηρεσίας και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) Νόμου.

Σχολιάζοντας τους πιο πάνω προβληματισμούς των πιο πάνω συνδικαλιστικών οργανώσεων, ο Έφορος Ιδρυμάτων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών, ο εκπρόσωπος του Γενικού Λογιστηρίου και η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών, εξέφρασαν επιφυλάξεις σε σχέση με το ενδεχόμενο εισαγωγής οποιασδήποτε ειδικής διάταξης η οποία να επιτρέψει τον υπό αναφορά συμψηφισμό, καθώς μια τέτοια διάταξη ενδεχομένως να εκπίπτει της φιλοσοφίας του νέου συνταξιοδοτικού σχεδίου. Συναφώς, οι ίδιοι υποστήριξαν ότι το νομοσχέδιο πρέπει να προωθηθεί προς ψήφιση ως αυτό έχει κατατεθεί και οποιαδήποτε σχετική συζήτηση πρέπει να διεξαχθεί στο γενικότερο πλαίσιο

επιμέρους τροποποιήσεων προς βελτίωση της λειτουργίας του νέου συνταξιοδοτικού σχεδίου. Περαιτέρω, ο εκπρόσωπος του Γενικού Λογιστηρίου εισηγήθηκε όπως ο Έφορος Ιδρυμάτων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών, με σχετική οδηγία που ο ίδιος εκδίδει στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων του, συστήνει στα επηρεαζόμενα μέλη να συνεχίσουν να αποπληρώνουν τα δάνειά τους στο σχετικό Ταμείο Προνοίας και, αφού το εν λόγω δάνειο εξοφληθεί, ακολούθως να καθίσταται δυνατή η ένταξή τους στο Ειδικό Ταμείο Καταβολής Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων και η μεταφορά των σωρευμένων συνταξιοδοτικών ωφελημάτων τους στο εν λόγω ταμείο.

Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τους πιο πάνω προβληματισμούς, ζήτησε από την εκτελεστική εξουσία να διαβουλευθεί με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και να επανεξετάσει τις πρόνοιες του νομοσχεδίου, προκειμένου να εξεύρει τρόπους διευθέτησης των προαναφερθέντων ζητημάτων στη βάση των απόψεων που διατυπώθηκαν, και ακολούθως να επανέλθει για ολοκλήρωση της συζήτησης.

Σε μεταγενέστερο στάδιο στο πλαίσιο της συνέχισης της συζήτησης του νομοσχεδίου ο Έφορος Ιδρυμάτων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών ενημέρωσε την επιτροπή ότι διεξήχθη ουσιαστική διαβούλευση των αρμόδιων κυβερνητικών τμημάτων με τους εμπλεκόμενους φορείς και, ως αποτέλεσμα αυτής, επετεύχθη συμφωνία με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις αναφορικά με τη διαδικασία που θα ακολουθηθεί για τη μεταφορά των σωρευμένων συνταξιοδοτικών ωφελημάτων των μελών των Ταμείων Προνοίας στο Ειδικό Ταμείο Καταβολής Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων, σε περίπτωση μελών για τα οποία εκκρεμεί εξόφληση δανείου που τους έχει παραχωρηθεί από το εν λόγω ταμείο. Περαιτέρω, ο ίδιος επισήμανε ότι, προκειμένου να υλοποιηθεί η εν λόγω συμφωνηθείσα διαδικασία, κρίνεται αναγκαία η προώθηση νέου νομοσχεδίου, το οποίο να τροποποιεί σχετικά τον περί Επαγγελματικού Σχεδίου Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων των Υπαλλήλων της Κρατικής Υπηρεσίας και του

Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) Νόμο, και ότι δεν ενδείκνυται να περιληφθεί σχετική τροποποίηση στο υπό εξέταση νομοσχέδιο. Ως εκ τούτου, ο έφορος εμμένει στην αρχική του θέση για προώθηση του κειμένου του νομοσχεδίου ως αυτό έχει κατατεθεί στην ολομέλεια της Βουλής, για τους λόγους που εκφράστηκαν στο αρχικό στάδιο της συζήτησης.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών, αναφερόμενη στην ανάγκη τροποποίησης του περί Επαγγελματικού Σχεδίου Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων των Υπαλλήλων της Κρατικής Υπηρεσίας και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) Νόμου, σημείωσε ότι οι απαιτούμενες τροποποιήσεις δέον να ενταχθούν στις πρόνοιες σχετικού νομοσχεδίου το οποίο θα μελετηθεί στο πλαίσιο της βελτίωσης της λειτουργίας του νέου συνταξιοδοτικού σχεδίου και ακολούθως θα κατατεθεί από τον Υπουργό Οικονομικών, ως τον καθ' ύλην αρμόδιο για το υπό αναφορά ζήτημα.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ επιβεβαίωσαν την επίτευξη συμφωνίας με τα αρμόδια κυβερνητικά τμήματα αναφορικά με τη διαδικασία που θα ακολουθηθεί για τη μεταφορά των σωρευμένων συνταξιοδοτικών ωφελημάτων των μελών των Ταμείων Προνοίας στο Ειδικό Ταμείο Καταβολής Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων, στις περιπτώσεις μελών στα οποία έχει παραχωρηθεί δάνειο από το εν λόγω ταμείο που βρίσκεται υπό εξόφληση, στη βάση σχετικού σημειώματος που απέστειλε στους ίδιους το Γενικό Λογιστήριο.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή ζήτησε από το Γενικό Λογιστήριο να καταθέσει το εν λόγω σημείωμα, στη βάση του οποίου επετεύχθη η συμφωνία με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις, για σκοπούς ενημέρωσης της επιτροπής σε σχέση με το υπό αναφορά ζήτημα.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι ο Γενικός Λογιστής, με επιστολή του ημερομηνίας 12 Φεβρουαρίου 2022, κατέθεσε ενώπιον της επιτροπής σχετικό σημείωμα στο οποίο επεξηγείται αναλυτικά και λεπτομερώς η διαδικασία που θα ακολουθηθεί για τη μεταφορά των σωρευμένων συνταξιοδοτικών ωφελημάτων των μελών των Ταμείων Πρόνοιας στο Ειδικό Ταμείο Καταβολής Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων, στις περιπτώσεις μελών για τα οποία εκκρεμεί εξόφληση ποσού δανείου που τους έχει παραχωρηθεί από το εν λόγω ταμείο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και αφού προέβη στις απαραίτητες νομοτεχνικές βελτιώσεις, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

2 Απριλίου 2024

Αρ. Φακ.: 23.01.064.169-2023

ΧΚ/ΧΓ/ΜΚ